

Storstrøm
Ref. ELAND
Den 1. juli 2024

Opfølgning fra 1. møde i bestyrelsen for Naturnationalpark Ulvshale Skov

Dato: 27. juni 2024

Tilstede fra bestyrelsen

Organisation	Medlem	Tilstedeværelse
Formand	Tove Damholt	OK
Vordingborg Kommune	Pernille Sørensen	OK
Danmarks Naturfredningsforening	Jørgen Alfastsen	OK
Dansk Ornitologisk forening	Bo Kayser	OK
Friluftsrådet	Lise Rasmussen	OK
Spejderne	H.C. Gravesen	OK
Danmarks Jægerforbund	Stig Andersen	Afbud
Danmarks Orienteringsforbund	Pia Engel Kadziola	OK
Dansk Islandshesteforening	Nina Andersen	OK
Danmarks Idrætsforbund	Niels Henrik Holscher	OK
DGI	Henrik Holmer	OK
UNESCO Biosfære sekretariatet	Katrine Ohm Dietrich	OK
ULG Ulvhale lejer- og grundejerforening	Poul Johansen	OK
Sandvejens natur-og kulturarvsforening	Mike Ameko Lippert	OK
Grundejerforeningen Mågenakken	Claude Teisen-Simony	OK
Bådelaug REX	Lars Bech Madsen	OK
Foreningen Nyord	Lotte Illeris	OK
Dansk Vandrelaug - Storstrøm	Inger Skov	Afbud
Handicaprådet Vordingborg Kommune	Anders J. Andersen	OK
VKST (landbrugsrådgivning)	Sabrina Pilemand	OK
Møn Strandcamping	Martine Stephensen	Afbud

Til stede fra Naturstyrelsen: skovrider Jane Skov Lind (kun i præsentationsrunden), forstfuldmægtig Helge R. Frost, projektleder Elly E. Andersen, skovarbejder Anders Knudsen, naturforvalter Jens L. Pedersen.

Guider på naturvandringen: biolog Torben Hviid, naturforvalter Jens L. Pedersen

Dagsorden

- 1) Velkommen til første bestyrelsesmøde
- 2) Præsentationsrunde
- 3) Naturnationalparkens sekretariatet og rammer for bestyrelsens arbejde, herunder organisering.
- 4) Processen frem til åbning af naturnationalparken
- 5) Næste møder i bestyrelsen og mødernes indhold
- 6) Evt.

Ad 1

Tove Damholt bød velkommen til første bestyrelsesmøde

Ad 2

Noter fra præsentationsrunden, indlæg fra medlemmerne (fra Toves planche)

- Der skal være sammenhæng mellem natur og kultur
- Tilgængelighed for alle
- Begrænse biler
- Bindeled til Vordingborg Kommune
- Naturen må ikke skades, fx er der havørn, måske kan den yngle. Bevar naturen
- Undgå meget trafik
- Tilgængelighed – for idræt, for alle
- I samspil med natur
- Ønske om at genetablere boardwalk til fugletårn i ellesumpen
- Skab forståelse for projektet hos borgerne
- Fastholde naturtyper og adgang
- Mere og bedre natur
- Der er forskellige brugergrupper
- Adgang, også for sport
- Adgang til Nyord
- Overnatning – godt for spejderne
- Biodiversitetsformidling for børn og unge
- Fagfolk må sikre naturen
- Vidnesdeling
- Adgang
- Bevar naturen
- Viden
- Formidling til alle
- Naturbevarelse >< adgang
- Inddragelse
- Sporløs færd

Ad 3 og 4

- Helge Frost præsenterede sekretariatet og fortalte om de overordnede rammer for arbejdet med naturnationalparkerne. Elly Andersen redegjorde for den forudgående proces, og hvad der skal ske fremadrettet.

Spørgsmål stillet under præsentationen

- I regeringsgrundlaget står der, at kommunalbestyrelserne skal inddrages. Hvordan sker det?
Svar: Vordingborg Kommune har valgt at lade sig repræsentere via embedsmænd. I andre parker er det kommunalbestyrelsesmedlemmer, som repræsenterer kommunen. Enkelte steder er formanden kommunalpolitiker.
- Hvad er forskellen på tilsyn på enkeltdyrniveau og tilsyn på bestands-/flokniveau?
Svar: Tilsyn på enkeltdyrniveau betyder, at man har talt antal dyr i flokken. Ved man, at der er 20, skal man tælle til 20 – hver gang. Er der færre, leder man efter det/de manglende dyr indtil man finder det/dem. Tilsyn på flokniveau betyder det, at man ikke har talt hvert enkelt dyr, men kan vurdere, at flokken er der. Især brugbart, når der er mange dyr i flokken. I Ulvshale føres der tilsyn på enkeltdyrniveau.
- Kan bestyrelsen komme med input til forvaltningsplanen?
Svar: Ja, Naturstyrelsen skriver sideløbende på projektbeskrivelse og forvaltningsplan. Projektbeskrivelse indeholder hvilke tiltag, der skal laves i etableringsfasen. Forvaltningsplan beskriver, hvordan området forvaltes efter åbning af parken. Bestyrelsen kan komme med input til begge dele.
- Kan man i projektbeskrivelsen beskrive facilitet, der ikke er finansiering til, men søge fondsmidler til?
Svar: det kunne man ikke i første runde af arbejdet med naturnationalparkerne. Sekretariatet undersøger sagen.
- Er det muligt at myndighedsarbejdet, herunder evt. klagesagsbehandling kan gå hurtigere? Fx er det muligt at få flere resurser til sagsbehandling ifb. med Den grønne trepartsaftale.
Svar: Sekretariatet undersøger og holder øje med udviklingen, men kan ikke sige noget for nuværende.

Ad 4 – ønsker til input

Bestyrelsen arbejdede herefter med, hvilke emner den gerne til kunne give input til i projektbeskrivelse og forvaltningsplan. Hvert bestyrelsesmedlem blev bedt om at skrive 3 emner på hver sit kort. Her er hvad, der stod på kortene:

- Forbundenhed: naturfølelse, forståelse, engagement, biosfære (Mike)
- Særegenhed: mosaik, marin, græssere (Mike)
- Tilgængelighed: Adgang for alle, færrest mulige forstyrrelser, system af boardwalks (Mike)
- Færste på Ulvshalevej: Kan der søges tilladelse sideløbende med øvrig sagsbehandling, så der ikke opstår forsinkelse (Jørgen)
- Placering af P-pladser: folk ud af bilerne og ud af vandre (Jørgen)
- Riste/Alternativer? (Lotte)
- Sikring af at adgangen til Nyord ikke nedsættes (Lotte)
- Håndtering af store dyr på hovedvejen (Lotte)
- Forholde os til/udvikle strategi for kommunikation til offentlighed om hegning og dyr med henblik på at undgå ”krige” (Lotte)
- Styling af besøgende: Holde turistbesøg til få afgrænsede områder, stier og fugletårne (Claude)

- Sikring af planer. Sikring af de sjældne arter/rødlistede arter (Claude)
- Fred til fugleliv. Sikre freden i området ramsar/Natura2000 så sjældent fugleliv får gode yngle- og levevilkår (Claude)
- Hvordan sikrer man biodiversitet i forhold til adgang? (Pia)
- Der blev talt om reproduktion af store græssere. Mange har også talt om adgange til området. Selvom der er adgang ”på papiret”, vil store handlige græssere i praksis skræmme og afholde publikum fra adgang (Pia)
- Arbejde med konkrete forslag til faciliteter. Eks: Parkering, toiletter, shelter mv. (Pia)
- Er der områder, der er så vigtige, at man skal begrænse adgangen, fx ved skiltning? (Poul)
- Hvordan hindrer vi at dele af parken bliver overrendt/nedslidt af turisme? (Poul)
- Formidling. Fortæl om dyrene (græssere) så ingen skræmmes ved at færdes. (Poul)
- Sikre færdsel på betryggende vis på Ulvshalevej og Telefonstiens forlængelse. Eneste park, der spærrer en befolkningsgruppe inde. (Lars)
- Begrænsning af tiltag i skoven. Jf. ”naturen skal udvikle sig på egne præmisser”. (Lars)
- Viden om biodiversitet på Ulvshale – og mulighed for udvikling (HC)
- Faciliteter til friluftsliv for børn og unge: Skoletjeneste, grejbank, overnatningsfaciliteter (HC)
- Formidling af biodiversitet på Ulvshale, særligt for børn og unge (HC)
- Inddrage biosfæreområdets biosfæreambassadører. Bl.a. som led i udbredelse til den mønse befolkning (HC)
- Hegn: Ikke hegn i skoven – små hegn (Niels)
- Låger: handicapvenlige låger (Niels)
- Ikke heste, små heste OK. (Niels)
- Adgang til/for MTB-gravelcykler (Henrik)
- Event tilladelser; principper for forvaltning = mulighed for at afvikle ”større” løb som ”Etape Møn”. (Henrik)
- Børn og unges adgang og ophold i naturnationalparken. Principper og forvaltning for faciliteter og formidling. (Henrik)
- Universel adgang (Henrik)
- P-pladser med plads til hestetrailer (Nina)
- Rideruter – ridning inden for parken/uden for parken. Parkens dyr – heste, men ikke reproducerende (Nina)
- Låger: skal kunne bruges af alle Handicappede, barnevogne, ryttere, gående, cyklende (se Skjoldungernes land). (Nina)
- Afmærkning af hvor folk må færdes. Herunder gode P-faciliteter så ingen parkerer overalt. (Lise)
- Adgang og tilgængelighed til og i naturnationalparken. Låger skal kunne håndteres af alle. Blinde, kørestole, cykler, heste mv (Lise)
- Oplysning bredt i offentligheden samt lokalt i naturnationalparken. (Lise)
- Godt naboskab, oplysning/inddragelse (Lise)

Ad 4 – ønsker til information

Bestyrelsen blev spurgt om der var ønsker ift. formidling om processen til offentligheden. Sekretariatet fortalte om de tiltag, der var i 2022. Der kom følgende anbefalinger

- Det er vigtigt, at lokale kan følge med (hegn, færister ...) vigtigt at lytte og forklare (tryghed ift. dyr)
- Deltag gerne i Folkemødet på Møn (Naturstyrelsen har en stand i 2024)
- Kig på biosfære-ambassadører og det de arbejder med.
- Naturvandring er en god idé – gerne én kun for lokalbefolkningen. Men også en for offentligheden bredt.
- Informationsmateriale, fx nyhedsbreve, man kan dele videre i foreningerne
- Brug også gerne sociale medier

Ad 5

Formalia ift. afvikling af bestyrelsesmøder. Se vedlagte slides.

Der var ønske om at bestyrelsesmøderne placeres fredag eftermiddag. Fx fra kl. 14. Det forsøges imødekommet.

Evt.

Alle bestyrelsesmedlemmer i de 15 naturnationalparker er inviteret til konference den 5. september 2024. Konferencen holdes i Horsens. Tilmelding sker til mailboksen natur@nst.dk senest den 10. juli kl 12.

Links

<https://foedevarestyrelsen.dk/nyheder/webnyheder/2024/feb/dyr-i-naturnationalparker-skal-behandles-ordentligt>

Vedlagt

- Slides fra mødet
- Oversigt over indkomne forslag og bemærkninger fra processen i 2022